

Приказ

Review

[doi:10.5937/sinteze12-49242](https://doi.org/10.5937/sinteze12-49242)

ПРАКТИКУМ ЗА БУДУЋЕ ВАСПИТАЧЕ

Ивана Манић: Практикум за социологију детињства, Академија васпитачко медицинских струковних студија, Одсек васпитачких студија Крушевац, 2023.

У оквиру издавачке делатности Академије васпитачко медицинских струковних студија, одсек Крушевац, крајем 2023. године објављено је ново дело из области Социологије детињства: „Практикум за социологију детињства“ ауторке др Иване Манић, професорке струковних студија. Практикум је намењен студентима високих школа струковних студија за образовање васпитача јер пружа свеобухватан преглед кључних теоријских перспектива и креативно осмишљених задатака који се односе на социолошко проучавање детињства.

Имајући у виду историјски оквир обликовања детињства, као и значај друштвеног контекста у примени социолошке анализе, ауторка на врло јасан и занимљив начин указује како на развој и значај нове социолошке дисциплине – социологије детињства, тако и на појмовну сложеност концепта детињства. Поред овога, ауторка указује и на хеуристичку вредност ове дисциплине, а посебан акценат је стављен на неколико битних постулата на којима се она заснива - “детињство је друштвено обликовано, друштвена творевина, конструкт; детињство је променљива друштвене анализе; детињство, дечији друштвени односи и култура унутар њега вредни су проучавања по свом властитом праву; етнографија је нарочито корисна методологија за проучавање детињства; детињство је феномен у односу на који је двострука херменеутика друштвених наука изразито присутна”.

У овом приказу укратко ћемо се осврнути на садржај и структуру дела, а потом ћемо дати сумарну оцену, указујући на његову важност у припреми студената за позив васпитача.

Практикум нуди богат садржај који је структуриран у петнаест поглавља (тематских целина) организованих у складу са идејом детета као аутономног субјекта и делатника, при чему су пажљиво истакнути историјско-генеалогски и контекстуални аспекти научноистраживачког приступа феномену детињства. Уз сваку целину дати су одговарајући, савремени текстови и предложене теме за истраживачки рад студената. Све поменуте теме су конципиране кроз краћи теоријски осврт и низ изазовних задатака и прилога. Представљене теоријске парадигме и отворена питања

одлично су укрштена са пратећим задацима и практичним вежбама, што свеукупно доприноси дубљем разумевању развоја концепта детињства кроз критичка промишљања о друштвеном контексту и социјалним чиниоцима који су допринели прелазу од детета-објекта („бића у постајању“) до детета-субјекта („људског бића“).

Ауторка пред студенте поставља бројне интересантне, креативне и разнолике задатке, осмишљене и методички израђене тако да подстичу студенте на: примену социолошких концепата и теорија у стварном животу, повезивање теоријског и практичног знања, креативност, разврставање, описивање, анализирање, упоређивање, навођење примера, неговање критичког приступа, креирање, планирање, вредновање и самовредновање. Врло пажљиво испланиране и високо квалитетно осмишљене вежбе пружају могућност дискусионих учесницима да приступе феномену детињству из различитих теоријских позиција и упознају се са различитим значењима које он може имати у свакодневном животу.

Важно обележје Практикума је отвореност и теоријско-методолошки плурализам који омогућују и подстичу студенте на размишљање, истраживање и суочавање са најконтроверзнијим проблемима у одрастању деце. Рефлексивна осмишљена одабраних текстова, дискусија добро постављених питања и задатака треба да мотивише студенте. На вежбама се не очекују књишки одговори на постављена питања и задатке него сведочење у свакодневном животу онога што се мисли и говори. Нарочито су значајна она питања на која студенти не могу наћи одговор у литератури него треба да их самостално откривају: Да ли су Вас родитељи уцењивали својом љубављу? Какве су последице инструментализације љубави? Објасните парадокс брака без деце, разговарајте са тим људима. Да ли сте Ви били добро, „лепо васпитано дете“?.

Ауторка студенте упућује и на питање дечијих права, „економских аспеката детињства“ и сиромаштва, потом на проблем „деце под ризиком“, као и специфично на проблем унапређења заштите деце лишене родитељског старања или оне која одраста у ризичним (криминогеним) окружењима. Студентима се указује на значај „културе детињства“, односа деце и медија, као и на свакодневни контекст детињства - породицу и предшколску установу. Наведене тематске целине, између осталог, доприносе пажљивом обучавању студената за будући васпитни процес у складу са неговањем основних вредности (различитости, равноправности, праведности, демократичности).

Одабрани формат омогућава студентима лагодно писање и испуњавање Практикума приликом израде вежби и задатака. Обезбеђен је добро структурисан текст на језику који није непотребно комплексан. Практикум укључује и преглед литературе значајне за изабрану тему, а цитирање и библиографија задовољавају савремене стандарде.

Практикум садржи значајну епистемолошку, методичку и хеуристичку вредност. Током свих петнаест тематских целина ауторка уводи студенте у систематично организоване наставне јединице за вежбе из Социологије детињства, обезбеђујући релевантан методички оквир за развој њиховог критичког мишљења и аналитичких вештина. Може се закључити да је Практикум за социологију детињства ауторке Иване Манић, квалитетан и методички савремен практикум, који ће бити од велике користи за студенте, будуће васпитаче, као и за запослене у васпитно-образовним установама и све оне који се баве процесом васпитања и образовања деце.

Бобан Вујичић¹,
Библиотекар

Примљен: 12.02.2024.

Прихваћен: 12.02.2024

---

¹ bvujicic@vaspks.edu.rs Академија васпитачко медицинских струковних студија